

Момчило Суботић*

Институт за политичке студије, Београд

НАТО-ИЗАЦИЈА СРБА**

Сажетак

Данас је сваком озбиљном посматрачу јасно да је у последњих десетак година НАТО претрпео озбиљне промене; да је прошло време његовог свирепог тријумфализма -који је оставио трагичне последице на простору бивше СФРЈ, превасходно на српском етничком и историјском простору.

На „косовском питању“ најбоље се разобличава лажна маска НАТО-а. Отимање Косова и Метохије представља кључну карику у онемогућавању српског народа да на сопственом етничком и историјском простору образује своју националну државу. То је најважнији део у процесу расрбљивања Балкана.

У чланку се разматра суштинско питање чиме је то НАТО „задужио“ Србе, тј. анализирана је непријатељска активност НАТО-а против српског народа и његових држава крајем 20. века; презентована је стратегија НАТО-изације Срба и нескривене намере српских власти, да, против воље народа, уведу Србију и српске земље (Црну Гору и Републику Српску) у НАТО савез. План је да се овај чин оствари преко Републике Српске и БиХ. Детаљно је анализирана улога САД, као и његовог балканског фаворита Турске, која би требало да представља својеврсног ментора за новопримљене балканске НАТО чланице. Све то се поклапа са обновљеним турским империјалним претензијама .

* Виши научни сарадник, Институт за политичке студије, Београд

** Рад је настао у оквиру научног пројекта „Друштвене и политичке претпоставке изградње демократских институција у Србији“ (149057 Д), који се реализује у оквиру Института за политичке студије у Београду, а финансира Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије.

У чланку се указује на историјску „истрошеност“ и анахроност НАТО пакта, осујећивање његових геостратегијских и геополитичких планова усмерених ка Истоку, пре свега према Русији, која је у успону и која, ојачана, нуди другачије и прихватљивије моделе колективне безбедности. Аутор заступа идеју о промени спољнополитичке парадигме, која подразумева да Србија и српске земље ослонац треба да траже у Русији, а да у погледу припадности војним савезима буду неутралне.

Кључне речи: НАТО, Србија, српске земље, НАТО-изација Срба, Русија, војна неутралност

УВОД

На политичкој сцени Србије данас су актуелна два питања: учлањење у Европску унију и очување Косова и Метохије у саставу српске државе. Ова два питања су логички повезана, јер само по себи се разуме да Србија у ЕУ треба да уђе (ако до тога уопште дође) као држава са потпуним суверенитетом и територијалним интегритетом. Актуелна српска власт, међутим, неоправдано и неуспешно покушава да раздвоји ова два питања. Ипак, њена доскорашња теза: „Европа нема алтернативу“, преименована је у тезу: „Ако буде условљена, Србија бира Косово, а не Европску унију“. Ову тезу српско руководство истицало је непосредно пред одлуку Међународног суда правде, који је требало да донесе мишљење у погледу једнострано проглашене независности Косова од стране шиптарске мањине у јужној српској покрајини.

Међународни суд правде донео је по Србију неповољно мишљење; већински је закључио да шиптарско проглашење независности није у супротности са међународним правом и Резолуцијом 1244. Евроатлантски режим у Србији, иако по реторици „изненађен“ оваквим ставом, није променио политику, бирајући уместо ЕУ Косово и Метохију, већ и даље инсистира на европским, а на посредан, али индикативан, начин и на евроатлантским интеграцијама. Све то говори да је „евроатлантски“ пут Србије (и Срба у целини) договорен ДОС-овским револуционарним преузимањем власти 2000. године, и да од тога путанема узмицања. Следећи спољнополитички потез демократске Србије је, дакле, учлањење Србије (и српских земаља, Црне Горе и Републике Српске (БиХ) у НАТО пакт. Демократско-евроатлантска власт у Србији упорно спроводи евроунијско-натовску спољно-политичку парадигму

упркос свим променама на глобалном политичко-безбедносном нивоу. Српска политичка власт превиђа да је и сам НАТО претрпео значајне промене и да је он од дефанзивног система колективне безбедности који је штитио своје државе чланице од совјетске „црвене опасности“, оличене у војно-политичком савезу-Варшавском уговору, након распада СССР-а и рушења источног блока постао „светски жандарм“, који спроводи казнене експедиције широм света, бомбардује и окупира „непослушне“ народе и режиме, да би данас, јачањем мултиполарног света, а пре свега успоном Русије, остао рецидив америчке политике силе чије је време на измаку.

СВАКА СИЛА ЗА ВРЕМЕНА ИЛИ НИЈЕ НАТО ОНО ШТО МИШЉАШЕ

У време формирања Северноатлантског савеза један амерички дипломата је рекао да је циљ НАТО-а, да „задржи Америку у Европи, Немачку под Европом и Русију изван Европе“. Ова формула важила је за време блоковске поделе света (1949-1990), а затим је дошло и, надамо се, прошло време бруталне америчко-НАТО доминације у свету (1990-2000). Данас је сваком озбиљном посматрачу јасно да је у последњих десетак година НАТО претрпео озбиљне промене; да је прошло време његовог свирепог тријумфализма -који је оставио трагичне последице на простору бивше СФРЈ, преваходно на српском етничком и историјском простору.

Упоследње две деценије, тачније од успостављања „Свете алијансе“ између Ватикана и Вашингтона, 1983, када су папа Јован Павле Други и Роналд Реган потписали „конкордат“, дошло је не само до рушења „црвене опасности“ и слома Варшавског уговора, него и до изузетног утицаја САД на политику Западне Европе. Не треба заборавити да су нас бомбардовале и леве и десне европске владе, и да су оне биле под америчким патронатом. Американизација Европе достигала је неслућене размере; у југословенској кризи посредовали су Блер, Билт, Солана, Рен, Кушнер, Шарпинг, Фишер, Ахтисари- све другоразредни политичари, али одани америчко-натовском вредносном систему.

Запад, на челу са САД, прихватио је сецесију као „политички реализам“. САД су на југословенску кризу гледале с позиције широк геостратегијских и геополитичких интереса. У промењеним глобалним геополитичким констелацијама: распаду СССР-а и уједињењу Немачке, разарање Југославије дошло је као јединствена

прилика да САД преко НАТО пакта учврсти своје позиције у Европи. Стога је рат у Хрватској и БиХ, а затим и на Косову омогућио да Америка, као победник у хладном рату, учврсти западну алијансу, наметне Партнерство за мир државама централне, источне и југоисточне Европе, да овлада државама Римланда-према упутствима знаменитих западних геополитичара: Кјелена, Рацела, Макиндера, Спајкмана и других, да питање европске безбедности изгради на основама НАТО-а, без утицаја Русије, са стратегијским циљем овладавања Хартландом - срцем евроазијске континенталне масе, у којем централно место заузима руски државни простор. Сетимо се како Бжежински отворено и надмено, у својој књизи *Велика шаховска табла*, тражи да се Русија поцепа на три дела: Московску Русију, Сибирску републику и Далекоисточну републику.

Имајући у виду овако пројектоване циљеве западних сила-Ватикана, Немачке, САД- могли бисмо констатовати да је разарање Југославије уследило, пре свега, због декомпоновања српских земаља и распарчавања српског чиниоца, као „продужене руке“ Русије на Балкану и Медитерану. То је разлог да се српски етнички простор третира као „политички неорганизован простор“, па су на њему формиране антисрпске државне творевине, а уништавају или отимају легитимне и легалне српске државе: РСК, РС и Косово и Метохија, које су се као „герила“ испречиле америчком и ватиканско-германском експанзионизму према истоку.

Отимање Косова и Метохије од стране Запада, умногоме личи на Хитлерово отимање Судета од Чехословачке 1938. године. Разлика је у томе што су Француска и Велика Британија приволеле Чехословачку да се „добровољно“ одрекне дела своје територије. Да ли је исти случај са Србијом данас?!¹⁾

Имајући у виду политику и стратегију Запада према српској држави и народу током југословенске кризе не можемо да не констатујемо да је и Хитлер полазио од истоветних премиса када је стварао нови европски и светски поредак. Наиме, Хитлер је свом изасланику за Југоисток др Херману Нојбахеру, крајем августа 1943. године, говорио: «Никада не смемо да дозволимо да на Балкану ојача народ који има осећање за политичку мисију. Срби су управо такав народ. Они су доказали велику државотворну сна-

1) Види: Момчило Суботић, *Политичка мисао србистике*, део: „Србија и Европска унија“, ИПС, Београд, 2010, стр. 255-283; Радован Радиновић, „Србија између НАТО-а и Русије“, у: Руска спољна политика и Србија, *Национални интерес* 1-2/2009, ИПС, Београд, 2009; Зоран Аврамовић, „Косово и Метохија - да ли је са НАТО бомбардовањем завршен посао отимања“, *Српска слободарска мисао*, бр. 4, Београд, 2003.

гу“.²⁾ Стога је на српском етничком простору, по разбираспаду југословенске државе, НАТО пронашао смисао даљег постојања.

Чиме је НАТО „задужио“ Србе

Република Српска Крајина, а затим Република Српска и Србија биле су прве жртве НАТО агресије; над Србима је НАТО демонстрирао своју офанзивну стратегију и моћ свог оружја; нападом на српске земље, које нису чланице овог војног савеза, НАТО је прекршио норме међународног права, као и одредбе свог статута; бомбардовањем осиромашеним уранијумом и другим недозвољеним средствима прекршио је норме ратног и хуманитарног права. Неке анализе говоре да је НАТО у пролеће 1999. године, нанео Србији материјалну штету од преко тридесет милијарди долара. Евроатлантска власт у Србији одустала је од покретања процеса пред Међународним судом против НАТО пакта, чиме покушава да аболира НАТО за агресију и смрт око 4.000 и рањавање око 10.000 грађана тадашње СРЈ. Колико је људи умрло и колико ће још умрети од последица употребе НАТО пројектила са осиромашеним уранијумом и других недозвољених оружја, тешко да ће се икада утврдити. Све то не смета представницима НАТО-а да и даље говоре о агресији НАТО као “хуманитарној интервенцији“ под називом „милосрдни анђео“. Представници НАТО-а као и НАТО лобисти у Србији занемарују чињеницу да НАТО угрожава суверенитет и окупира суверене државе. НАТО је окупирао српске земље, и та окупација је иста као што је била турска, аустроугарска или нацистичка окупација. Запад, на челу са САД, је преко НАТО-а поделио и распарчао српске земље. Геополитички положај Срба данас је најсличнији оном после Берлинског конгреса 1878. године. Још и гори. НАТО је уништио Републику Српску Крајину; раздвојио је Србе на Дрини и врши притисак на Републику Српску у циљу унитаризације БиХ, распарчава Србију отимањем Косова и инсистира на њеној даљој регионализацији, са намером да осамостали Војводину и Рашку област, тзв. Санџак, подстицао је и подржао сецесију Црне Горе.

На „косовском питању“ најбоље се разобличава лажна маска НАТО-а. „Мали светски рат“³⁾ који Европа и Америка преко НАТО-а несметано, „у одсуству“ Русије, воде против Србије на Ко-

2) Никола Живковић, „Слика Срба у немачким медијима 1990-2000“, у: *Велика Србија - истине, заблуде, злоупотребе*, уредници В. Крстић/М. Неђић, СКЗ, Београд, 2003, стр. 499.

3) Термин Добрице Ћосића из књиге *Косово*, Новости, Београд, 2004.

смету има карактер геостратегијског и геополитичког рата који је наставак хрватског „Бљеска“ и „Олује“ у Крајини и рата против Републике Српске. Отимање Косова и Метохија представља кључну карику у онемогућавању српског народа да на сопственом етничком и историјском простору образује своју националну државу. То је најважнији део у процесу расрбљивања Балкана.⁴⁾

ДОС-овска власт је косовски проблем дуго, појединци нажалост и данас, везала искључиво за Милошевићев недемократски поредак и олако „лансирала“ тезу да је косовско питање демократско питање, које ће ДОС, кад уз помоћ својих западних савезника освоји власт, лако и безболно решити. Дуго није узимано у обзир да се овде не ради ни о каквом демократском питању, људским правима и стандардима, већ да се ради о стогодишњем настојању косметских Албанаца да отцепе Космет од Србије и створе Велику Албанију. Уосталом, ако питање Косова и Метохије није геополитичко него демократско питање, зашто га демократска власт у Србији није решила са својим западним „пријатељима“. Зашто прозападна демократска ДОС никад није захтевала да се доследно примени Резолуција 1244. У тој резолуцији Косово и Метохија се дефинишу саставним делом Србије и СР Југославије и тражи побољшање његовог статуса у виду проширене аутономије. Србија је, мимо руске сагласности, иако је Русија, поготово председник Владимир Путин, представљала чврст ослонац у одбрани Косова и Метохије, прихватила мисију ЕУЛЕКС, која је требала да буде „статусно неутрална“ и ради на испуњењу „шест тачака“, премда се могло знати да је она замишљена да ради на оживотворењу Ахтисаријевог плана о независном Косову. Након свега што се догодило са Косметом, више је него актуелна и политички исправна позната Милошевићева сентенца: „Не нападају Србију због мене, већ мене нападају због Србије“.⁵⁾

Поставља се питање како ће српско руководство мимо САД/НАТО-пријемне канцеларије да уведе земљу у Европску унију. Или ће се све одвијати „регуларно“: прво НАТО, па ЕУ, као и приликом учлањења Румуније и Бугарске и осталих бивших социјалистичких држава.

4) Види: Момчило Суботић, „Отимање Косова у процесу расрбљивања Балкана“, *Национални интерес* 3/2009, ИПС, Београд, 2009, стр. 53.

5) Иако је ова теза исправна, ни Милошевићева, ни претходна комунистичка власт нису били на висини историјског захтева да се „косовско питање“ решава као кључно државно и национално питање, а не да се преко дневнополитичких манипулација и калкулација ствара привид борбе за Косово и Метохију.

Оваква верзија учлањења Србије у ЕУ је вероватнија уколико се има у виду „принципијелна“ политика „евроатлантске“ власти у Србији. Јер, „...Док се тајно договара о уласку у НАТО, власт јавно обећава војну неутралност. Док се заклиње да никада неће признати Косово, иста власт признаје ЕУЛЕКС и потписује споразум којим признаје границу Косова. Док се наводно залаже за целовитост земље и поштовање Устава, садашњи режим газећи Устав прави од Војводине државу у држави. (...) Србија је данас ретка ако не и једина држава на свету која се са међународним факторима договара како да превари сопствени народ“.⁶⁾

У НАТО преко Републике Српске

Као доказ да се власт у Србији иза леђа грађана договара са НАТО алијансом како Србију неповратноуући у процес приступања НАТО, може послужити заједничко писмо више истакнутих западних званичника који регионални скуп у Сарајеву 2. Јуна 2010. виде као важан корак у приступању држава западног Балкан у ЕУ и НАТО. Исто тако прошлогодишње саопштење са Самита шефова држава НАТО савеза, у коме се истиче да НАТО подржава опредељење Владе Србије у њеној намери да приступи овој организацији.

Да је данашња власт опредељена да уђе у НАТО и поред уставне одредбе о војној неутралности, сведочи и Тадићево залагање за промену Устава, који је једногласно усвојен у Народној скупштини Србије и потврђен на референдуму. Власт би на сваки начин да избегне народни референдум о евро-атлантским интеграцијама, као да су је ЕУ и НАТО нечим задужили!?-да ради против интереса сопственог народа и државе.

Последњи догађаји на релацији Београд-Анкара-Сарајево и потписивање Истамбулске декларације, којом се подржава целовита БиХ, на путу НАТО интеграција, говоре на који начин власт у Србији намерава да Србе (у Србији, Црној Гори и Републици Српској) увуче у НАТО. План је да Србија посредством Републике Српске уђе у НАТО пакт.

Са друге стране, САД уводи Турску у игру, као својеврсног ментора за новопримљене чланице НАТО савеза, како би неутралисала утицај Русије у региону. Високи турски дужносници најављују да је дошло време за „поновно уједињење“ Балкана под турским вођством. Министар спољних послова Турске Ахмет Да-

6) „Народ хоће промене“, Обраћање председника ДСС Војислава Коштунице на Десетој Скупштини ДСС, *Печат*, бр. 102, Београд, 19. фебруар 2010, стр. 16.

вутоглу, у Сарајеву 16. октобра 2009, обновио је идеју Отоманске империје. Давутоглу каже: „Направићемо Балкан, Кавказ, Средњи исток, заједно са Турском, центром светске политике и будућности. То је циљ турске спољне политике и ми ћемо то постићи. Ми ћемо реинтегрисати балкански регион, ми ћемо реинтегрисати Средњи исток, ми ћемо реинтегрисати Кавказ на овим принципима регионалног светског мира“. Додао је „за нас је територијални интегритет Босне и Херцеговине једнако важан као територијални интегритет Турске“. Давутоглу још истиче: „И ми смо сигурни да је Сарајево наше! Када кажем да је Анадолија ваша, ако желите да дођете, дођите! Али, ми желимо да ви будете сигурни овде као власници Сарајева и Босне и Херцеговине. Оно што се дешава у Босни и Херцеговини је наша одговорност“. У исто време турски председник Абдулах Гул у Београду постигао је споразум да се у Србији отвори велики „Исламски културни центар“.⁷⁾

А српско руководство на све ово одговара, да је Србија веома заинтересована за унапређење односа са Турском, као стратешким политичким и економским партнером. По чему је то Турска стратешки партнер Србије у Републици Српској; па није ваљда Турска потписница Дејтонског споразума и нема специјалне односе са Републиком Српском. Имајући у виду сву испреплетеност односа на релацији Турска-САД-ЕУ и тешкоће да Турска, као амерички фаворит, уђе у ЕУ, није искључено да се Турска „врати“ на европске просторе Отоманске империје, по дијагонали „зелене трансверзале“, и да тај простор буде јужни део ЕУ, све под контролом САД и НАТО. Тако би се српски пут у ЕУ завршио у новој-старај турској империји.

У Србији се власт заноси тобожњом лидерском позицијом на Балкану, што је по себи бесмислица; када би Србија била лидер на Балкану њена власт би од главних актера међународних односа морала да затражи принципијелно решавање српског националног и државног питања, као услова за укључење Србије и Срба у целини у шире европске интеграције; захтевала би да се отклоне последице хрватске политике геноцида и етничког чишћења Срба из Републике Српске Крајине и враћање Србима статуса конститутивног народа са свим политичким правима која из тога произлазе; супротставила би се двама противречним процесима које подстичу НАТО земље: „регионализацији“ Србије и унитаризацији Босне и

7) Милорад Екмечић, „Будућност гледамо кроз таму“, *НИН*, 7. и 14. јануар 2010, интервју, разговарала Зора Латиновић

Херцеговине. Ради се, дакле, о фрагментацији српског националног питања, НАТО-изацији Срба као начину обуздавања српске политике на Балкану. НАТО-изација је управо то-обуздавање српске политике на Балкану. И у томе предњачи актуелна српска власт, у томе се састоји њена лидерска позиција. Јер, НАТО-изација Срба значи усвајање вредности САД и НАТО-а, а они траже редефинисање српске историје, садашњости будућности. Српска ослободитељска и ујединитељска идеја је прошлост, она је реакционарна и непожељна; српски национални јунаци нису вредни помена; српска слободарска идеја је ретроградна, она има „великосрпски“ предзнак, треба избрисати „српски вирус“; борба Срба за своју демократску националну државу на српском етничком и историјском простору, крива је за распад југословенске државе и сва зла у грађанском рату; Слободан Милошевић је главни кривац за распад југословенске државе и страдања народа у сецесионистичком рату; прихватање српске кривице води ка катарзи; треба само прихватити пружену руку Запада (САД-НАТО) и Србија и Срби ће бити спасени. И Резолуција о Сребреници је последица притисака са јасним циљем да се санкционише лажна слика о Србима као геноцидном народу, и о витешком НАТО-у, специјализованом за „хуманитарне интервенције“. Учлањење Србије (и српских земаља) у НАТО поставља се као крајњи циљ спољне политике постоктобарске власти. С обзиром на чињеницу да је народ у Србији, као и у Републици Српској и Црној Гори, против уласка у НАТО, приступање српских земаља овом савезу треба да се изведе посредством Републике Српске и БиХ .

У плановима НАТО креатора независна Црна Гора замишљена је као антисрпска творевина, задужена за геополитичко опкољавање Србије. Та и таква Црна Гора је, мимо воље народа, већ поднела захтев за улазак у НАТО. Елена Гускова, један од најбољих познавалаца савремене српске историје и разбираспада СФРЈ, члан САНУ, директор Центра за изучавање савремене балканске кризе Института за славистику Руске академије наука, сматра да је то велика грешка. Она овако види геополитички положај Црне Горе. „... Варају се ако мисле да за њу нема опасности. Црна Гора има море на које НАТО гледа планирајући тамо своје војне базе. Она не жели да ратује, али у својим грудима има албански фактор, који ће за извесно време наћи варијанту по којој ће црногорска државност морати да се дели са њим. Албанцима ће и то бити мало, желеће

отцепљење од Црне Горе. Трећа опасност је Турска, која све више добија улогу ментора за Балкан. У прошлости су славни Црногорски јунаци протеривали Турке са своје територије, и данас славе те победе. У будућности ће морати другачије да се понашају. Црногорци ће ратовати за интересе Америке у Авганистану, Ираку и где затреба, већ су тамо неки отишли да буду топовско месо.... Тако ће се једног дана десити да Црногорци буду у првим редовима НАТО освајања Русије. Више не важи оно „нас и Руса 200 милиона“, сада им је узданица НАТО, који треба да чува Црногорце у случају опасности. А чуваће их исто онако како је НАТО чувао Македонце 2001. од Албанаца. Значи-никако.

Због специфичне историјске улоге Србије на Балкану, владари света су се потрудили да ослабе српску државу-прво изнутра, затим територијално и онда духовно. После неуспеха такве стратегије, покушали су да вас униште и физички. НАТО није био победник у рату, јер није успео да уништи тадашњу југословенску војску, нити је успео да сломи борбени дух војника и официра. Као и много пута раније када су у питању Срби, побеђени сте у миру. Оно што данас покушавају да вам ураде, граничи се са потпуним физичким уништавањем једне нације⁸⁾.

Да је руководство Србије од самог почетка опредељено за улазак у НАТО, сведочи изјава председника Бориса Тадића у седишту НАТО-а 14. децембра 2006, приликом потписивања оквирног споразума о ступању Србије у Партнерство за мир, да овај споразум представља „само први корак у процесу који ће кулминирати потпуном интеграцијом региона у НАТО“. Председник Владе Републике Српске Милорад Додик је 6. јуна 2009, поводом посете америчког потпредседника Џозефа Бајдена, познатог србомрсаца, изјавио: „Он (Бајден) је тражио мој став везано за НАТО. Ја сам рекао да ми немамо ништа против НАТО-а и да сам ја спреман да истог тренутка потпишем учлањење Босне и Херцеговине у НАТО“. Затим је 18. новембра 2009. године у интервјуу РТС рекао да не треба заустављати Босну и Херцеговину ка чланству у НАТО. Том приликом је образложио: „Република Српска и Србија имају много приговора, јер нас је НАТО бомбардовао осиромашеним уранијумом и сви наши јауци о томе и тражење истине не пролазе. Али, можда је интересантно да једног дана, када Босна и Херцеговина постане члан НАТО-а, поставимо то питање“. Председник Та-

8) Из интервјуа *Српским новинама* из Подгорице, од 26. маја 2010. године

дић је у више наврата „храбрио“ представнике Републике Српске за улазак у НАТО. Тако је 25. маја 2009, у разговору са Небојшом Радмановићем, председавајућим Председништва Босне и Херцеговине, рекао: „Учлањење у ЕУ и НАТО је заједнички интерес свих политичких чинилаца у Босни и Херцеговини и Србија подржава и једно и друго опредељење“. У Новом Саду 20. јуна 2009. године, је рекао да: „Србија подржава Босну и Херцеговину и у процесу европских и евроатлантских интеграција“. За Бутмирске преговоре рекао је да би било добро да заврше компромисом који би БиХ водио ка евроатлантским интеграцијама. Слично је, према веб сајту Владе Републике Србије, поновио и министар спољних послова Вук Јеремић 22. октобра 2009, после разговора са премијером Додиком, кад је „истакао да је Србија спремна да помогне Босни и Херцеговини на њеном путу ка евроатлантским интеграцијама“.⁹⁾

Руководство Србије и Републике Српске верује да је НАТО чувар Републике Српске. Премијер Додик сматра да би се уласком у НАТО зауставило круњење ове српске државе. „За Србе је од виталног националног интереса да се спријече било какве могућности насиља на овом простору и очува Република Српска у постојећим територијално-политичким границама с правима које има, а то сигурно можемо урадити уласком у НАТО.“ Наравно да САД и НАТО може сачувати Републику Српску! Може, али неће! То је показао и Бутмирски процес у којем је главна тема била улазак у НАТО и унитаризација БиХ, кроз промену устава и начина одлучивања у заједничким органима. Управо НАТО земље врше притисак на увезивању и условљавању ова два питања. Па још је главни пројектант „Дејтона“, Холбрук, рекао да је Република Српска омашка у преговорима. Може ли онда НАТО да буде гарант државности Републике Српске и препрека унитаризацији БиХ, имајући у виду да је РС у „дејтонском“ статусу пренела већ 60-так ентитетских надлежности на БиХ. Како ли би тек било у потпуном НАТО аранжману.

Све у свему, намеће се закључак да политичка руководства Србије и Републике Српске раде по унапред зацртаном плану да Република Српска, иза леђа народа-без референдума, уђе у НАТО као претходница за улазак Србије, која би, такође, на исто такав, преваран начин, против народне воље и без референдума, постала

9) Према: Миле Савић, „Може ли НАТО сачувати Републику Српску?“, *Видовдан*, 28. јун 2010, стр. 22.

чланица НАТО савеза. Био би то последњи чин једне катастрофалне политике.

СПОЉНОПОЛИТИЧКИ ЗАОКРЕТ ПРЕМА РУСИЈИ

Данас у Србији нема ниједног озбиљног аутора који сматра да би Србија и српске земље уласком у НАТО имали ма какве користи, у политичком, економском, безбедносном или било којем другом смислу. Напротив, улазак у НАТО Срби би платили високом ценом, можда и највишом-можда би то био почетак нестајања српског народа и његове државе. Уступак евроатлантским интеграцијама који се очекује од Србије и Републике Српске, и који се готово отворено саопштава од стране западних политичара, јесте унитаризација БиХ у коју треба да се утопи Република Српска, и пристанак Србије на независно Косово и даљу фрагментацију, кроз политику регионализације, са претећим сецесионистичким тенденцијама у Војводини и Рашкој области. НАТО-изација би, дакле, довела до краја процес редуковања и фрагментације српског етничког, историјског и државног простора, чинећи га политички неорганизованим простором, који никада више не би био балкански, државотворни „реметилачки чинилац“.

Имајући у виду искуство са НАТО пактом и његове стратегијске и геополитичке циљеве - а то је поход на Исток - циљ и мета је Русија-а Срби су означени као инструмент руске политике на Балкану, колико год српска власт била евроатлантска, сервилна и у суштини антисрпска, неће успети да сачува Косово и Метохију ни Републику Српску. НАТО никада неће бити на страни Срба, без обзира каква је власт у Београду. Никаква већа, самостална, и готово српска држава на Балкану није у интересу НАТО земаља. Овде имамо чудан спој: НАТО пакт опстаје, иако је његов источни пандан нестао пре 20 година, и даље осмишљава своје постојање на рачун слабљења и уништавања српског народа и његових држава. Срби су, ево већ 20 година, услов опстанка НАТО-а. Али, с обзиром да је српски народ и његова држава у НАТО плановима само „пробни полигон“ и „коллатерална штета“у походу на Русију, данас, с обзиром да је Русија „устала“ а НАТО осујећен, све више је јасно да је његова улога постала анахрона и да се појављују нови и прихватљивији модели колективне безбедности.

Миломир Степић, један од водећих српских геополитичара, има такође негативан став о пројектованим евроатлантским инте-

грацијама Србије. Он сматра да је потребан *референдум о приступању ЕУ*. По питању НАТО Степић каже: „Уколико би приступили НАТО-у Русија би то сматрала непријатељским актом. Тада би постали припадници антируског војног савеза и тако би нас и третирали не само у војно-безбедносном, него и у политичком, економском и другом смислу“.¹⁰⁾ Степић са чуђењем констатује: „...И после свих негативних искустава, опет хрлимо у супранационалне таласократске интеграције (ЕУ, НАТО), а да нисмо остварили националну. Штавише, управо српска национална и државна интеграција проглашена је реметиљачком и насилно је онемогућена (војно, економски, пропагандно). Резултат тога је уништење Републике Српске Крајине, релативизовање српског идентитета Босне и Херцеговине, свођење само на умањену, осакаћену Републику Српску и покушај њеног поништавања...“.¹¹⁾ Да нас Запад, без обзира на сву сервилност актуелне српске власти, сматра „продуженом руком Русије“ на Балкану, и да је Русији и Србији намењена иста геополитичка судбина, показује Степић следећом формулом: „...Поступа се по једноставној формули: Срби на Балкану= Руси на Балкану; „обуздавање“ Срба= „обуздавање“ Руса“.¹²⁾

Говорећи о могућности симбиозе српских и руских геополитичких интереса на Балкану и одбацивање НАТО-а, који је распарчао и уситнио српски етнички простор и на њему успоставио антисрпске сателитске НАТО државе, Степић, између осталог, каже: „...Са српским земљама, као балканским посредником, и будућом гасоводно-нафтоводном мрежом као инструментаријумом, Русија има поуздано полазиште за „демонтирање америчког мостобрана“ у Европи/ЕУ, за потискивање утицаја САД, за успостављање самосталног европског пола моћи и за његово касније интегрисање у евроазијску или евроруску мега-интеграцију. САД настоје да превентивном (ре)акцијом и стварањем тампон – зоне од Балтичког до Црног и Јадранског мора спрече то повезивање Европе/ЕУ и Русије. Сходно томе, српски чинилац на Балкану третиран је као противник транс-гресије САД, и од 1990-их година оне спроводе територијално сажимање и фрагментацију српских територија. У заједничком српском и руском интересу је да се спречи даље сла-

10) Миломир Степић, „Потребан је референдум о приступању ЕУ“, недељник *Печат*, 20. јануар 2010, стр. 16, интервју

11) Степић, исто, стр. 17.

12) Александар Василевич Конузин, Поздравна реч, у: „Руска спољна политика и Србија“, *Национални интерес* 1-2/2009, ИИТС, Београд, 2009, стр.11-14; Степић, исто, стр. 20.

бљење српског чиниоца, заустави индукована геополитичка инерција сепаратистичких процеса у Србији и у будућности формира интегрална српска држава, као поуздан гарант стабилности Балкана“.¹³⁾

Социолог Зоран Милошевић истиче став да је “ЕУ сателит САД која организује ову надржавну творевину (у унију и НАТО), даје јој идеологију, тј. систем вредности и идентитет... Све то чини јер жели да освоји Русију и опљачка њена богатства. Зар није Збигњев Бжежински написао књигу „Свет без Руса“, а Србе су увек сматрали балканским (малим) Русима. Идеја је, пошто су Срби за разлику од Руса мали народ, да ове прве денацификују и претворе у Европљане који мрзе Русе... И не само Србе већ и Бугаре и Румуне и Литванце и Летонце и Пољаке...нагонне да мрзе Русе и, наравно, да се укључују у НАТО!“¹⁴⁾

Руски амбасадор у Србији, Александар Конузин на Симпозијуму *Спољна политика савремене Русије*, који је одржан у Руском дому у Београду 10. априла 2009, рекао да је Србија „званично објавила неутралност, али у току је, ипак, процес прихватања НАТО стандарда“, те се упозоравајуће запитао „како ће се Русија понашати ако Србија ступи у НАТО?“... Не одступајући од дипломатске конструкције како Русија „нема ништа против“ пута Србије у ЕУ (што значи да Русија не поручује да „снажно подржава“ интеграцију Србије у ЕУ, он је упозорио и на нешто што се код нас прећуткује: „да бисте удовољили ставу Европе, морате изменити став према Русији. Познато је да имамо потписан споразум о слободној трговини и олакшицама између наше две земље. Чим Србија ступи у ЕУ тај споразум ће престати да важи“. Питам се на које ћемо се тржиште оријентисати? На тржиште ЕУ од преко 500 милиона људи? Лепо звучи, али зар неко стварно мисли да оно једва чека баш нас и наше веома конкурентне производе“.¹⁵⁾

Амбасадор Конузин је још рекао: „НАТО има доста одређен став о Косову и ако приступите организацији која сматра да је Косово независна држава, то значи да ви делите такав став“. Конузин истиче да Србија треба сама да одлучи, али подсећа: „НАТО

13) Миломир Степић, „Могућности симбиозе српских и руских геополитичких интереса на Балкану“, *Национални интерес* 1-2/2009, ИПС, Београд, 2009, стр. 51-52.

14) Зоран Милошевић, *Политичка модернизација*, део „Србија и Европска унија“, ИПС, Београд, 2010, стр. 248.

15) Миломир Степић, „Потребан је референдум о приступању ЕУ“, недељник *Печат*, бр. 99, 20. јануар 2010, стр. 18, интервју

је 1999. године бомбардовао читаву земљу и свака породица има своје мишљење о томе какав однос треба да има према овој организацији. Ова организација сматра да је ситуација на Косову већ стабилна и смањује присуство КФОР-а, а постојање ових снага није у складу са Резолуцијом 1244. Наивни људи верују НАТО-у¹⁶⁾

Разуме се да Србија као чланица НАТО и ЕУ, не може са Русијом задржати пријатељске односе, и на то упозоравају руски званичници и научници, добри познаваоци балканске историје и геополитике. Амбасадор Русије при НАТО-у Дмитриј Рогозин изјавио је да ће Србија ако жели у НАТО морати да се одрекне Косова, после чега ће и Русија променити став о Косову. Рогозин упозорава да је већина чланица признала независност Косова, и да Србија у НАТО савез може да уђе само без јужне покрајине. Рогозин каже да не разуме расправу у Србији о уласку у НАТО, после свих страдања и неправде које нам је донела Алијанса. „Ту је и проблем Косова, чију је независност признала већина земаља чланица НАТО-а. Проблем демонизације Срба, флагрантни антисрпски двоструки аршини Запада према учесницима рата у (бившој) Југославији...Зар је све то заборављено? Русија напросто неће разумети избор Србије у корист НАТО у светлу свега што сам набројао“-истиче Рогозин.¹⁷⁾

Уместо НАТО-а руски председник Дмитриј Медведев промовисао је, у Београду октобра 2008, предлог о новој колективној и недељивој безбедности на простору „од Ванкувера до Владивостока“. Ово је за сада само идеја, али позитивна јер се ради о једном новом приступу који подразумева безбедносну архитектуру „једног крова, који обухвата и Русију“. Безбедносни предлог Медведева подразумева превладавање јаза између НАТО-а и Русије и успостављање сарадње која би допринела целокупној безбедности. Треба нагласити да је на иницијативу Русије настала и Организација договора о колективној безбедности (ОДКБ). Њене чланице су: Русија, Белорусија, Казахстан, Узбекистан, Тацикистан, Киргизија и Јерменија.

Све у свему, слабљење америчке моћи прати јачање мултиполарног света. Економски, политички, војно, технолошки јачају

16) Према: Угљеша Мрдић, „НАТО клан за НАТО пакт“, *Печат*, бр. 101, 12. фебруар 2010, стр. 18.

17) Према: Угљеша Мрдић, исто

најмногљудније нације . На светској сцени главни геополитички играчи постале су земље БРИК-а-Бразил, Русија, Индија и Кина.

Српска власт треба да се окрене према Русији, јер је ова братска земља и народ проверен историјски ослонац; кад је Русија била снажна и Срби су били снажни, кад је Русија била слаба, Срби су страдали. Тек ослоњен на Русију, наш народ постаје значајан фактор на Балкану и Европи. Руско енергетско наступање према Европи у три правца, од којих један пролази и кроз Србију, представља путоказ не само за српску привреду и економију, него и за једну нову интегрално српску геополитичку парадигму, која се уз подршку Русије може остварити.¹⁸⁾

Разуме се, оваква спољнополитичка стратегија не подразумева сврставање Србије и Срба у целини у војно-политичке блокове. Напротив, Србија је мала земља и никад у својој историји није припадала трајним војним савезима, поготово не офанзивним и агресивним какав је НАТО пакт. Нека питања глобалних војних савеза решавају велике земље; Србија и Срби треба да гледају како да као народ и држава опстану. То је њихов најпречи геополитички задатак. А то могу једино с ослоном и уз подршку доказаних пријатеља, каква је Русија и руски народ. Србија и српске земље треба да остану војно неутралне, што је у Србији и уставна одредба, јер је то мирољубива, одбрамбена позиција која омогућује сарадњу са свим државама, па и онима које су чланице НАТО савеза. Такав статус Србије и Срба у целини представља реалну алтернативу евроатлантским интеграцијама, који омогућава излазак из стања зависности и фактичке окупације.

Момчило Суботић

НАТО-IZATION OF SERBS

Summary

Nowadays every serious observer has realized that in last ten years NATO went through serious changes and that its cruel triumphant time – that has left tragic consequences in the region of former SFRY, primarily in Serbian ethnic and historical region, has passed.

False mask of the NATO is best unmasked on “the issue of Kosovo”. Abduction of Kosovo and Metohija represents a key link to prevent Serbian people to form their national

18) Види: Момчило Суботић, *Политичка мисао србистике*, део: „Србија и Европска унија“, ИПС, Београд, 2010, стр. 283.

state in their own ethnic and historical region. It is a most important part in the process of de-Serbization of Balkan.

In the paper there are analyzed a key question of the NATO "indebting" the Serbs – the enemy-like activity of the NATO against the Serbian people and their states at the end of 20th century, the strategy of NATO-ization of the Serbs and unhidden intention of Serbian government to integrate Serbia and Serbian states (Montenegro and Republika Srpska) into the NATO alliance against the will of the people. It is planned to achieve this objective over Republika Srpska and Bosnia and Herzegovina. The role of the US of America is also analyzed, as well as its Balkan favorite Turkey that is supposed to represent some sort of tutor to newly enrolled Balkanian NATO member-states. All this is synchronized with revived Turkish imperial pretensions.

In the paper there is also underlined historical "detrition" and anachronism of the NATO pact, forestalling of its geo-strategic and geo-political plans toward the East, before else Russia that is on the rise and being strengthened one, offers different and more acceptable models of collective security. Author of the paper supports the idea of the change of foreign policy paradigm that would imply that Serbia and Serbian states should seek support in Russia and that it should be neutral in terms of belonging to some military alliances.

Key Words: NATO, Serbia, Serbian states, NATO-ization of Serbs, Russia, military neutrality

ЛИТЕРАТУРА

- Аврамов Смиља, *Постхеројски рат Запада против Југославије, ЛДИЈ, Ветерник, 1997.*
- Аврамовић Зоран, „Косово и Метохија - да ли је НАТО бомбардовањем завршен посао отимања“, *Српска слободарска мисао*, бр. 4, Београд, 2003.
- Гускова Јелена, „Русија неће издати – интервју“, *Правда*, 12. фебруар 2008.
- Гускова Јелена, „Црногорци у походу на Русију, интервју“, *Српске новине*, Подгорица, 6. мај 2010.
- Дугин Александар, „Геополитика нове Европе“, у: *Русија и Балкан-питања сарадње и безбедности*, приредио др Зоран Милошевић, ИПС, Београд, 2008.
- Екмечић Милорад, „Будућност гледамо кроз таму“, *НИН*, 7. и 14. јануар 2010.

- Живковић Никола, „Слика Срба у немачким медијима 1990-2000“, у: *Велика Србија-истине, заблуде, злоупотребе*, уредници: Василије Крестић/Марко Недић, Српска књижевна задруга, Београд, 2003.
- Конузин Александар Васиљевич, „Поздравна реч“, у: *Руска спољна политика и Србија, Национални интерес* 1-2/2009, ИПС, Београд, 2009.
- Милошевић Зоран, *Политичка модернизација*, ИПС, Београд, 2010.
- Мрдић Угљеша, „НАТО клан за НАТО пакт“, *Печат*, бр. 101, 12. фебруар 2010.
- Радиновић Радован, Србија између НАТО-а и Русије, у: *Руска спољна политика и Србија, Национални интерес*, 1-2/2009, ИПС, Београд, 2009.
- Савић Миле, „Може ли НАТО сачувати Републику Српску?“, *Видовдан*, 28. јун 2010.
- Степић Миломир, „Потребан је референдум о приступању Европској унији“, *Печат*, број 99, 20. јануар 2010.
- Степић Миломир, „Могућности симбиозе српских и руских геополитичких интереса на Балкану“, у: *Руска спољна политика и Србија, Национални интерес*, 1-2/2009, ИПС, Београд, 2009.
- Суботић Момчило, *Политичка мисао србистике*, ИПС, Београд, 2010.
- Суботић Момчило, „Отимање Косова у процесу расрбљивања Балкана“, *Национални интерес*, 3/2009, ИПС, Београд, 2009.
- Тошић Добрица, *Косово*, Новости, Београд, 2004.

Овај рад је примљен 10. маја 2010. а прихваћен за штампу на састанку Редакције 12. августа 2010. године.